

Műleírás

Mészáros Lorina

Képi Ábrázolás

Kaposvár

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Képi Ábrázolás szak

Work in progress

Konzulensek:

Konzulens: Germán Fatime

művésztanár

Másod konzulens: Jancsikityné

Lieber Erzsébet DLA

egyetemi docens

Készítette: Mészáros Lorina

E48A7W

nappali tagozat

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	5
1.1. Témaválasztás indoklása	5
2. ELŐZMÉNYEK	7
2.1. Művészettörténeti előzmények, inspiráció	7
2.2. Kortárs inspiráció	9
2.3. Társalkotói munkafolyamat	12
3. VIZUÁLIS KONCEPCIÓ	13
4. KÖNYV ISMERTETÉSE	14
4.1. Szinopszis.....	14
4.2. Világfelépítés	16
5. MUNKANAPLÓ	18
5.1 Technika, installáció indoklása.....	18
5.2. Munkafolyamat	19
6. ÖSSZEGZÉS.....	25
7. FORRÁSJEGYZÉK.....	28
6.1. Irodalomjegyzék.....	28
6.2. Képjegyzék	
.....	29

1. BEVEZETÉS

1.1. Témaválasztás indoklása

Diplomatémámnak egy általam (és írotársam által) készülő fázisban álló könyv illusztrálásának folyamatábrázolását választottam. Részben azért, mert az olvasás már gyerekként nagyon közel állt hozzám; amint vége lett az iskolának, akár néhány baráttal együtt, akár egyedül, de a városi könyvtárba vezetett az utam. Mint ahogy a legtöbb embernek, nekem is minden könyv egy új világ, egy új kaland reményét rejtette, amit minél hamarabb meg akartam élni, hogy aztán amiatt mérgelődjek, miért olvastam el ilyen hamar.

Műfaj terén nem kimondottan voltak konkrét preferenciáim, főleg mivel akkoriban lényegében bármit elolvastam, ami egy kicsit is felkeltette az érdeklődésem. Egy dolog mindig sokat hozzá tett az élményhez, ha voltak a könyvben illusztrációk. Ez számomra sokkal személyesebbé, izgalmasabbá tette az olvasás élményét. Nem azért volt fontos, mert így nem nekem kellett elképzelnem a karaktereket, jeleneteket, hanem mert van annak egy különleges hangulata, ha olvasás közben rápillanthatunk a jelölésekkel ellátott térképre, egy vázlatos jelenet ábrázolásra, vagy egy csak abban a könyvben létező ABC-vel megírt levélre. Így tényleg azt érezhetjük, hogy egy kicsit mi is megéljük a karakterekkel a történetet.

Az olvasás szeretete sosem múlt el, sőt, evolválódott. Eleinte néhány soros versekkel, majd rövidebb történetekkel, novellákkal ütöttem el az időt, gimnáziumban pedig találkoztam egy sorstárssal, és mire észbe kaptunk, már aktívan tervezgettünk egy teljesen új, közös történetet. Habár az első egy-két évben még nem igazán körvonalazódott semmiféle mélyebb cselekményszál vagy bonyodalom, inkább amolyan komfortérzetet nyújtott számunkra, valamit, amit együtt faraghatunk, kedvünkre alakíthatunk, nevelgethetünk. Ez a történet végig kísérte a gimnáziumi éveinket, majd nem a legelejétől egészen érettségiig, majd az egyetemi éveink alatt folytatódott. Gondosan, aprólékosan finomítottuk a karakterek személyiségét, jellemzőit, jelentés szerint választottuk ki a neveiket, majd természetesen ezeknek a fele se került bele a könyvbe, de mégis olyan közel kerültek hozzánk, mintha valóban léteznének.

Két betelt vázlatfüzet és megszámlálhatatlan kitépelt füzetlap után úgy döntöttünk, ideje ténylegesen regénnyé formálni, mert habár nagyon szórakoztató csak tervezgetni egy könyvet,

még izgalmasabb valóban megírni azt. Mivel mindkettőnknek az volt az első, hogy egy teljes regény hosszúságú könyvet hozzunk létre háttértudást illetően a jóformán semmiből, rengeteget hibáztunk. Sok részletről, jelenetről már a megírás pillanatában tudtuk, hogy nem maradhat, de mivel nem volt tétje, így szerencsére még mindig a szórakozás volt az elsődleges szempont. Habár, mint minden projektben, ahol többen vesznek részt, nálunk is voltak konfliktus helyzetek, de túl sokat jelent számunkra ez a történet ahhoz, hogy ne tudjunk végül mindig kiegyezni. Szerencsére minden fázisban voltak olyan részletek, amiket el tudtunk osztani aszerint, ki szereti azt jobban vagy kevésbé, így az érdeklődésünk saját magát tartotta fent.

Már a tervezés elejétől fogva készítettünk kisebb vázlatokat saját magunknak segítségképp, de mivel mindketten kedveljük, ha egy könyv rendelkezik apróbb vizuális elemekkel, így nem is volt kérdés, hogy ha majd a távoli jövőben sikerül kiadatnunk a könyvet, illusztrációkkal fog megjelenni.

Összeségében azért választottam témának a készülőben lévő *Helion* című fantasy regényünk írásfolyamatának ábrázolását, mert szerettem volna egy olyan témát megragadni, ami szubjektív annyira, hogy ki tudjak benne teljesezni, de általános annyira, hogy bárki bele tudja magát élni, aki ismeri az alkotófolyamat izgalmait. Emellett nagyon izgalmasnak találom az alkotótárssal való közös munka gondolatát és működését, így ebből a szempontból is meg szeretném közelíteni a témát.

1. ábra, első borítóterv,

2. ELŐZMÉNYEK

2.1. Művészettörténeti előzmények, inspiráció

Az írás kezdeti fázisában nem más könyvekből inspirálódtunk, de később mikor komolyabban elkezdtük beleásni magunkat a világépítésbe, sokat segítettek olyan klasszikusok, mint például J. R. R. Tolkien *Gyűrűk urája*, ami kétség nélkül az egyik, ha nem a legnagyobb a műfajában, valamint George R. R. Martin *Trónok harca* című regénysorozata. Nem is gondoltuk volna, milyen bonyolult a semmiből létrehozni egy új, komplex világot többek közt saját történelemmel, törvényekkel, hitrendszerrel, karakterekkel - de erre a későbbiekben részletesebben is ki fogok térni -. Amiből a legtöbbet merítettünk, a különböző népek mitológiái, főleg a görög és a kelta. Ahogyan azt a cím, *Helion* is sejteti, legfőképp a görög mitológiát vettük inspirációnak, bár igyekeztünk csak keveset meríteni/átemelni, mert habár az első tervekhez a *Percy Jackson és az olimposziak* könyv- és filmsorozat nyújtott inspirációt, ezt végül elvetettük, mikor a cselekményszál önálló életre kelt és kitalált magának egy csavart, ami miatt megváltozott az alapkoncepció.

A görög mitológiából az egyik legfontosabb karakter, akit végül teljes mivoltában megőriztünk, Héliosz, a Napisten. Ő a névadója a (történet szempontjából) fő királyságnak, nem véletlen, hiszen nem csak a királyi palota építészetében, de minden lakóházban, utcárszletben, népviseletben visszaköszön, tele arannyal, pirossal, így a tűz színeivel, melegséggel és jókedvvel. A kelta mitológiából főleg a lény/kriptid vonalon inspirálódtunk, mivel nagyon gazdag mind vízi, mind szárazföldi lények terén.

Áttérve egy olyan alkotóművészre, aki nem csak írásával vagy képi munkáival volt rám nagy hatással, hanem a gondolkodásával, fantáziavilágával is tudtam azonosulni, és csodálattal kutattam mesevilága után; Gulácsy Lajos magyar festőművész, költő, grafikusművész, aki méltán lehetne bármelyikünk példaképe. „*Sajátos meseországát Na'Conxipan névvel jelölte. Művészetét mindvégig jellemezte az elrajzolás, a sajátos arányérzék és az a groteszk báj, amely - mert a valóság rideg és elutasító volt - a merengések, a lírai meghatódások és a jövőbe való vágyakozás ellenpontjaként jelent meg művészetében.*”¹

¹ „Ugyancsak egész munkásságát - beleértve beteg korszakának alkotásait is (például *Az ópiumszívó álma*.) - átjárta egyfajta átköltő, átszellemítő erő, s megmutatta, hogy sohasem a látszatvalóság, illetőleg nem a dolgok tárgyyszerű vagy az események tényszerű megjelenését kereste, hanem a belső összefüggéseket, az érzelmi, hangulati és lelki hatásokat, vagy - mint ő maga

Az egyik legkorábbi (dokumentum értékű) feljegyzés Gulácsy különleges mesevilágáról Bölöni Györgytől származik, aki levelében azt írja: „*Kedves Gulácsy fiú, ... mit csinál maga ott magyar Na'Conxypanban?*” A kérdés lehetne költői, de akár teljesen jogos is, mivel Gulácsynak ez a kitalált mesevilág hasonlóképp jelentett egy menedéket, mint kicsit minden írónak a saját világa. Számára Na'Conxypan egy olyan hely volt, ahol ő nem volt se bohókás, se különc, hiszen mindenki más is hasonlóan furcsa volt, így mindennapivá téve ezeket a való világban negatív csengésű jelzőket. „*Na'Conxypan lakói számára mindazt a szabálytalanságot megengedte, illetve természetükké tette, amely miatt ő maga a józanok szemében gyakran komikussá vált.*”²

2. ábra, Gulácsy Lajos – Teázó kisasszony

Gulácsy sok Na'Conxypan-t ábrázoló munkáján a vonal dominál; ha ki is tölti színnel, a vonal fontossága nem vesz el. Ábrázolásmódja néhol bizarr, groteszk hangvételű, ami mindinkább hangsúlyozza, a világa minden élőlénye, tárgya, épülete csakis odaillik, de oda tökéletesen. Figurái ábrázolása sokszor hiányos, elrajzolt vagy eltúlzott rajzolású, leegyszerűsített formákból, gesztusszerű vonásokból álltak.

„Kései” éveire ez az ábrázolásmód még hangsúlyosabbá vált; önfelelt, játékos vonalai megkomolyodtak, a bohókás groteskség gyakran csapott át nyomasztó komorságba. Bár ekkortájt is készültek színes, részletező, élénk munkái, sokkal inkább inspirálnak a befejezetlen, mégis befejezett hatást keltő erősen kontúros, lényegre összpontosító rajzai, grafikái, amik épp csak bepillantani engednek az ő mesevilágába.

3. ábra, Gulácsy Lajos – Dante és Beatrice

írta - a káprázatokat kívánta megfesteni.” 20. századi magyar festészet és szobrászat, Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1986, 172. o.

² Szabadi Judit, Gulácsy Lajos, Gondolat kiadó, 1983, 212 o.

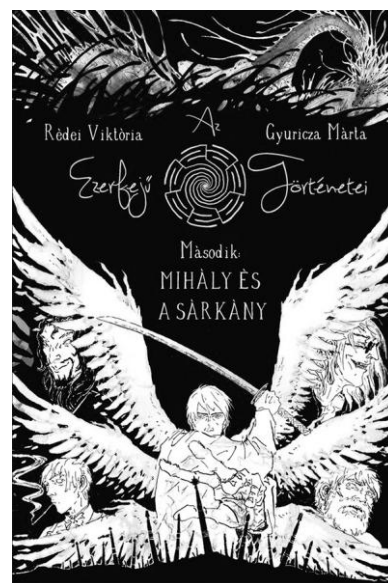
2.2. Kortárs inspiráció

„Mi történik, ha az általunk ismert világba beszabadulnak az ősi mítoszok teremtményei, és velük együtt minden, amiben az ember valaha hitt? ‘Az Ezerfejű Történetei’ egy képregénysorozat, amin 2018 óta dolgozunk. Minden rész más és más szereplő történetét meséli el, mindig a főhős szemszögéből. A látszólag egymástól független történetek hatnak egymásra, kereszteződnek, összefonódnak, és így építik fel az Ezerfejű világát.”³

Nagyon megörültem, mikor ajánlás által rátaláltam Rédei Viktória és Gyuricza Márta alkotópárosára, akik jelenleg az *Ezerfejű történetei* című képregényen dolgoznak együtt. Rédei Viktória író, Gyuricza Márta pedig grafikus, így mindkettőjüknek megvan a saját szakmájából adódó erősségük, de a munkát nem eszerint osztják fel, hisz mindkettőjük erősségei közé tartozik mind az írás, mind a rajz. Ugyanúgy, mint mi az alkotótársammal, a gimnáziumi évek alatt ismerkedtek meg, és hamar eldőlt, hogy sorstársra bukkantak egymásban. Közös munkájukat illetően az *Ezerfejű történetei* című képregénysorozatuk fogott meg a leginkább, mivel ennek mind a megalkotásában, mind az alapötletében kissé hasonlít ahhoz, amit mi is elterveztünk, habár akkor még nem ismerhettük ezt a képregényt.

A sorozat első kötete, *A Vadász* 2023. október 7-én jelent meg az 51. Fővárosi Képregénybörzén. Ez a kötet a történet legelejét meséli el, majd ezután jön a *Mihály és a sárkány*. Az előzménytörténet, ami az *Ulfhednar* címet viseli, 2022 őszén jelent meg az *Alig Használt Képregények* antológia 3. számában.

Hatalmas inspirációt jelent számomra, mivel kissé magunkat látom bennük, és ösztönöznek arra, hogy habár vannak a folyamatnak nehézségei, de ez nem szabad, hogy eltántorítson a céltól, bármilyen messzinek is tűnik az.

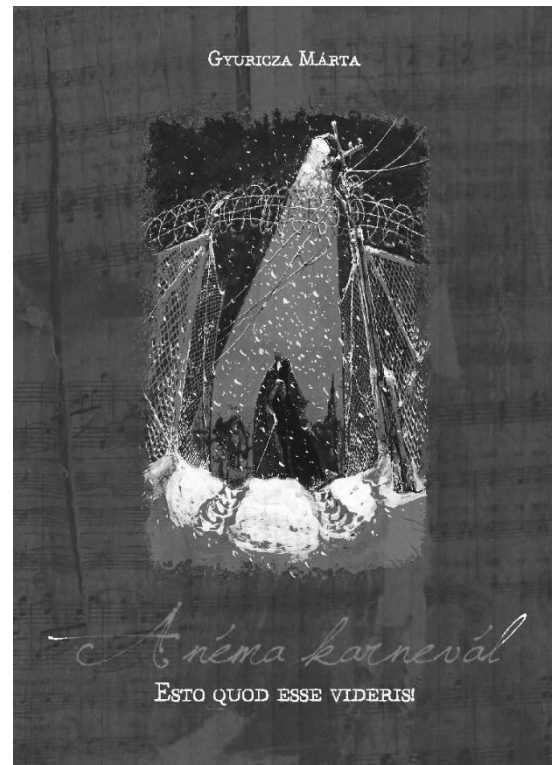

4. ábra, Az Ezerfejű történetei sorozat, Mihály és a sárkány

³ ezerfeju.hu

Idő közben megjelent Gyuricza Márta egyéni könyve *A néma karnevál* címen, és volt szerencsém béta olvasóként kiadás előtt elolvasni, amiért nagyon hálás vagyok. A társadalmi különbségek, a hagyomány, identitás, tabu olyasfajta témakörök, amik mindig is aktuálisak voltak és lesznek, és Gyuricza Márta írásmódja egyszerre szórakoztató, mégis elgondolkodtató, így nem kételkedem abban, hogy munkája időtálló lesz.

Az általa készített illusztrációk szintén nagyon közel állnak ahhoz a stílushoz, amit én is igyekszem képviselni a jövőben, és nagy inspirációt jelentenek számomra, a maga inkább vázlatos, mégis gyönyörű részletességével és limitált színhasználatával.

5. ábra, *A néma karnevál*

„Maszkot viselnek. Soha nem veszik le.

Minket csupaszarcúnak neveznek.

Nem tudunk róluk semmit.”

Nättenhau városa háborús fenyegetésben él. Hadsereg, sorkatonaság, jelszavak. És ott vannak a maszkák. Venezusok. Maszk és kosztüm, ami mögé sosem látni. A maszkot nem viselőkkal nem vegyülnek. Elkülönülnek. Titkolóznak. Egy másik nép, vagy csak egy másféle kulturális identitás.

Ha valami értékes.

Az nem jár mindenkinek.

Azt nem osztjuk meg.

Az titok.⁴

⁴ ezerfeju.hu

Ezen kívül megemlíteném még William Joyce *The Guardians of Childhood* című könyvsorozatának illusztrációit -főként Pitch Black karaktere és környezete-, aminek, habár a célközönsége az igen fiatal korosztály, mégsem fél a sötétebb ábrázolásmódtól, valamint Brian K. Vaughan és Fiona Staples *Saga* című képregény sorozatát, ami szintén, mint az *Ezerfejű történetei* sorozat, jelenleg készül.

Az ezekhez hasonló illusztrálásmódokkal, technikákkal azonosulok leginkább, mert habár a realiztikus ábrázolásnak is megvan a maga szépsége, és igen magas háttértudást igényel, én személy szerint hiányolom belőle azt a szabadságot, amit egy ilyen típusú formailag lebontott, túlzó ábrázolásmód nyújt. Személyes tapasztalataim alapján ha fantasy-t ábrázolunk, egy bizonyos mértékben el kell engednünk a való világra és látásmódra vonatkozó szabályokat.

2.3. Társalkotói munkafolyamat

A társalkotó gondolata, mint már említettem korábban, nagyon érdekes számomra. A kreatív munka már önmagában is izgalmas, hiszen bárminek állunk is neki, csak a képzeletünk szab határt, de ha egy projekten belül szemben találunk magunkat egy teljesen más módon gondolkodó emberrel, abból vagy katasztrófa, vagy pedig egy elképesztő izgalmas dolog születik. Szerencsére esetünkben az utóbbi történt.

Bonyolult és idegtépő tud ugyan lenni, mikor az embernek van egy szerinte nagyon jó ötlete, de mielőtt akár elgondolkodna azon, hogy megengedje magának, hogy csak eljátszadozzon a megvalósítás gondolatával, a másik fél egyből elutasítja. Ilyenkor jön jobb esetben a jól ismert kompromisszumkötés, remélvén, az ötlet egy részlete megvalósulhat. De ezek az apró bosszankodások elkerülhetetlen velejárói az együttműködésnek, hiszen pont az a szép ebben az egészben, hogy máshogy gondolkodunk, más ötleteink, igényeink vannak, és ez a kihívás, hogy megtaláljuk az arany középutat, ez teszi igazán érdekessé és egyedivé. Hiszen, ha egyedül dolgoznánk, valóban könnyebb érvényesíteni az akaratunk, és kétségkívül megvan annak is a helye, de ha találunk egy olyan embert, akivel szívesen dolgozunk együtt, különösen, ha egy olyan alkotás születik belőle, ami ilyen fontossá válik az ember életében, mint esetünkben *Helion*, a kompromisszumkötés a legkevesebb.

6. ábra Marina Abramović és Ulay

Külön izgalmasnak találom a társalkotóval való munka folyamatának létrejöttét; természetesen az egy projekt erejéig tartó közös munka mindennapos, sőt, a több projekten átívelő időszak is, de én inkább arra gondolok, mikor két ember nem a munka miatt hoz létre együtt egy alkotást, hanem a közös tudat, érzelmi töltöttség miatt, mert lehet el tudnák készíteni egyedül, de nem tudnák *létrehozni* egymás nélkül. Marina Abramović és Ulay egy tökéletes példa erre a gondolatra. Abramović úgy írta le a közös munkájukat: „*Valóban azzal a gondolattal dolgoztunk, hogy az ego nem fontos, hogy létre kell hoznunk valamit, amit harmadik energiának nevezünk.*”

3. VIZUÁLIS KONCEPCIÓ

Azért adtam címnek a *Work in progress* kifejezést, mert a munkával azt a pillanatot ragadom meg és tárom fel, mikor ötletelés közben a képek megjelennek az ember lelki szemei előtt. Néhány kép tisztább, néhány inkább elmosódott vonalakból, foltokból áll, néhány szinte még a felismerhetetlen vázlat fázisában van megragadva. Ez még az az időszak, mikor próbálunk minden kósza ötletet feljegyezni, rögzíteni. Céлом volt úgy létrehozni az installációt, hogy míg egy külső szemlélő is tudjon vele azonosulni, különösebb magyarázat nélkül is érezze az alkotás folyamatát, mégis reflektáljon rám az elrendezés vizualitása. Ezért a saját szobám íróasztali szobarészét vettem alapul, ahova rendszeresen felragasztok kósza gondolatokat a könyvekhez, skicceket, versrészleteket, amiket később kidolgozok. Itt történt túlnyomórészt a könyv tervezése és írása, így úgy éreztem, ez hozzáad az autentikusságához.

Az installációt kissé kaotikusan jelenítem meg, egymásba átlógó rajzokkal, tervekkel, néhol rajzonként különálló papíron, néhol egy lapon belül több tervvel. A tervek közül kiválasztom azokat, amelyeket grafikai technikákkal kivitelezek, ezeken a lapokon a vonalvezetésre fektetem a hangsúlyt. A vázlatosabb, nyersebb rajzoknál, a folyamat kezdeti fázisának hangsúlyozása érdekében egyszerű grafitrajzokat is felhasználok, érzékeltetve azt, mikor az első kezünkbe adódó eszközzel felskicceljük a „látomást”. Ezen kívül, néhány szénrajzot is beleillesztettem, mert a szén festői karaktere kellőképp hatásosan idézi az általam elérni kívánt látomásszerű hangulatot.

7. ábra, vizuális koncepció

8. ábra, vizuális koncepció

„S éppen a műalkotás részletekkel megküzdő folyamata kell ahhoz, hogy kiérleljék a teljesebb belső kép, a műalkotás végső, összetett tartalma.

A vázlatok készítését, az érlelő munkát, az egész alkotási, anyagba foglalási folyamatot tehát voltaképpen a mű elgondolásának kiteljesítéséért folytatott küzdelemnek tekinthetjük.”⁵

⁵ Maksay László, *A műalkotás születése*, Gondolat kiadó, 1966, 34. oldal

4. KÖNYV ISMERTETÉSE

4.1. Szinopszis

*Valóban megéljük a történeteket azzal, ha elolvassuk?
És ha létezne rá más mód?
Ha részesei lehetnénk?*

Ezek a kérdések alkották meg Helion gondolatát.

Cassie (a történet főszereplője) mit sem sejtve nyitott ki egy ártalmatlannak tűnő könyvet, ami által átzuhant egy számára ismeretlen világba. Érkezéskor eszméletét veszítette, majd egy Mirana nevű nő talál rá és nyújt neki szállást. Tőle tudja meg, hogy az ország fővárosában, Solisban vannak, majd munkát is biztosít neki a palotában.

Az ott töltött ideje alatt Cassie megismerkedik a királyi őrség parancsnokával, Callistóval, aki megmenti egy Wrefrin nevű állattól, a solisi koronaherceggel, és Alanával, akivel szoros barátságot kötnek. Habár mind pozitív benyomást keltenek, Callisto hűsége kérdésessé válik, mikor egy éjszaka beenged a palotába egy gyanúsnak tűnő, ismeretlen csuklyás alakot.

A közelgő Szüreti Fesztivál okozta sürgés-forgás miatt Cassie egy nap eltéved a palota egy általa ismeretlen szárnyában, és szemtanújává válik, amint merényletet terveznek a koronaherceg ellen. A merénylet megkísérlésére aznap, egy nyílt vacsora alatt kerül sor, amit Cassie megakadályoz véletlenül álcázva. Ám nem sikerült mindenkét meggyőznie tudatlanságáról, így a merénylő szemében a lány veszélyforrássá válik. A vacsora után Callistót árulással vádolják és tömlöcbe vetik a tárgyalás idejére, Alana nyomtalanul eltűnik, és feltűnik egy Echo nevű lány Cassie világából.

Cassie, Mirana és Echo hajóútra mennek. Útjuk során a hajó kezelhetetlenné válik, majd pillanatok alatt kitör a káosz és mind a vízben kötnek ki. Mirana nem éli túl, a két lány pedig sodródni kezd a Viharsáv nevű válaszvonal felé, amin túl az Éjsziget található, amitől mindenki óva intette őket Solisban. Miután segítséggel túlélnek a Viharsávon való átkelést, ami

eddig keveseknek sikerült, az éjszigeti partra mossa őket a tenger, ahol Alana bukkan fel és siet a segítségükre. Cassie súlyos sérüléseket szenvedett.

Alana elviteti őket Éjsziget vezetőjéhez, Rhyonhoz, aki az ottani orvoslás és mágia segítségével megmenti Cassie életét. Elmagyarázza, hogy mind a hely, mind az ottlakók egy része mágiával bír, és később kiderül, Cassie ennek egy kis részét már birtokolja, bár hasznosítani nem tudja. Rhyon megismerteti őket az éjszigeti hagyományokkal és a saját múltjával.

Felépülése után beszámolnak mindéről Rhyonnak, aki elhatározza, hogy tennie kell valamit, mert a solisi koronaherceg – aki, mint kiderül, Rhyon gyerekkori barátja – veszélyben van. Hamarosan rájönnek, a háború szele egyre erősebb.

A Bestia éjszakáján szembe kell szállniuk az Alntokkal, egy éjszigeti fenevaddal, majd ezután solisi katonák törnek be a szigetre. A katonák vezetője, Sorin összecsap Rhyonnal, aki Sorin provokálása hatására életében először használta erejét teljes valójában. Fény derül Sorin valódi kilétére, majd segítségével mind visszatérnek a solisi palotába.

Mikor a solisi király elé kerülnek a koronaherceggel együtt, régi titkok látnak napvilágot, és a vádaskodás harcba csap át. Rhyon a királyra támad, aki mágiával vág vissza. Végül, ugyan Rhyon élete árán, de sikerül megállítaniuk a „királyt”.

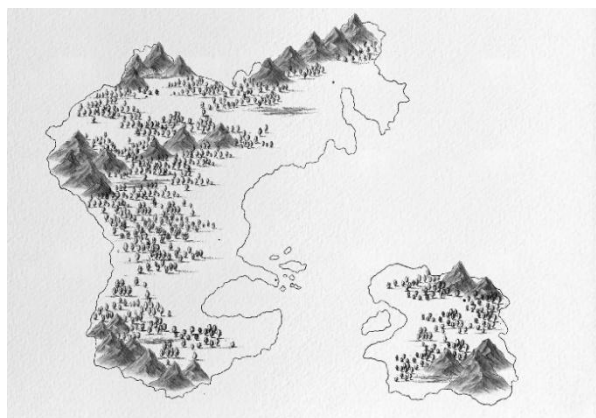
Aznap éjjel a gyász enyhítése végett Cassie előhívja kevés mágiáját. Rájön, hogy Rhyon az ő mágiájának éltető ereje, így, ha az jelen van, Rhyon sem halhatott meg.

4.2. Világfelépítés

Helion alapkonceptiója az a gondolat, hogy mi lenne akkor, ha a könyveket nem elolvasnánk, hanem átélnénk. Ha a könyvek amolyan portálokként funkcionálnának. A főszereplővel, Cassievel pontosan ez történik.

Helion, mint ország, két kontinensrészéből áll: a Nagy Kontinens (balra) és Éjsziget (jobbra). A Nagy Kontinensen belül három országrész található, de a könyv főleg csak a középső egyharmaddal foglalkozik. A királyi palota a fővárosban, *Solisban* helyezkedik el, valamint keletre a parttól nem messze, *Valorenben* található a nyári palota. A Nagy Kontinensen belül a könyv főleg ezen a két helyen játszódik, valamint Éjszigeten.

Éjsziget egykor a Nagy Kontinens része volt, de *A Háború* során leszakadt, és azóta egy külön országrészként tekintenek rá. A szigeten nagyobb a sötétség, mint bármely másik földrészen, és itt még fellelhetők a mágia morzsái. Fővárosa *Navara*, ami az északi hegylábak tövében fekszik.

9. ábra Helion térképének letisztult digitális terve

A történet szempontjából fontosabb országrészek közt húzódik az úgynevezett

Viharsáv. Ez a háború során egy nagyhatalmú mágus által létrehozott, veszélyes választóvonal, ami a solisiak szerint megvédi őket az éjszigetiektől. Az az ember, aki megpróbál átkelni rajta, szinte biztosan belehal, utolsó perceiben pedig a régmúlt háború zajait hallja; fegyverek ropogását, katonák üvöltését, gyerekek sírását és anyák könyörgését.

Ami a karaktereket illeti, rengeteg energiát fektettünk abba, hogy minden szereplő saját személyiséggel, *karakterrel* bírjon. Sok háttérelemet hangulatok, érzések, asszociációs játékok alapján találtunk ki. Ennek köszönhető, hogy minden karakter nevének olyan jelentése van, ami illik az adott karakter személyiségéhez, és elárul róla valamit. Az alap koncepcióink talán sablonosak, de ezt vállaljuk, mivel ezzel tudunk azonosulni, önazonos módon a magunk igényére formálni. A kiváltó ok főként a komfort volt, nem pedig a következő irodalmi klasszikus létrehozása. A Nap-Hold szimbólum páros egy közkedvelt téma. Találkozhatunk vele népmesékben, mondókákban, népdalokban, sok nép kultúrájában fontos szerepet játszik.

Emellett kortárs művészeti ágak alkotásaiban is fellelhető, mivel egy jelenleg is aktuális metafora-alap. A párhuzam ezzel az ellentéppárral könnyen érthető és mind esztétikailag, mind mögöttes jelentéstartalmával kapcsolatban rengeteg lehetőséget tartogat. Ezt a szimbolikát mi főként a két fő országrész kultúrájában (mind a hagyományokat, mind a város felépítését - beleértve az adott helyszínhez való alkalmazkodást -, mind a karakterek viselkedését tekintve) boncolgatjuk, valamint a két koronaherceg személyiségével és a történet során bejárt újtával érzékeltetjük. Nagyon fontos, és ez minden Nap-Hold szimbolikát alkalmazó történetnél feltűnik, hogy nincs egyik a másik nélkül; az egyensúly az alapja mindennek, sötétség nélkül nincsen fény, rossz nélkül nincsen jó, viszont az igazság legtöbbször középen létezik. Emiatt is írtuk úgy a koronahercegek karakterét, hogy míg egyikőjük a Napot testesíti meg, a másik pedig a Holdat, a történet vége felé egyre inkább ellentéppárjuk karakterisztikáját képviselik.

5. MUNKANAPLÓ

5.1. Technika, installáció indoklása

Azért esett a választásom grafikai technikák alkalmazása mellett, mert ez áll hozzám legközelebb, ezzel tudom leginkább kifejezni magam. Mindemellett, a grafikai technikák, főleg a hidegtű finom vonalvezetési lehetősége tökéletesen beleillik a változékony installálási koncepcióba. A könyvet – habár műfajában ifjúsági regényhez áll jelen pillanatban a legközelebb - kissé sötétebb hangvétellű stílusban tervezem illusztrálni, többnyire feketével, ami nem is üt el annyira a tervektől, hiszen a történetet is kicsit sötétíteni tervezzük.

10. ábra, hidegtű részlet

Grafikai technikán kívül szénrel és grafitral dolgozom. Szénrel azért, mert habár a szén festőisége ellentmondásos azzal az indoklással, miszerint a finom vonalakkal tudom leginkább kifejezni magam, - ami igaz is - de az ellentmondásosság minden alkotófolyamatra igaz, főleg a tervezési folyamatban, amit ábrázolok. A grafit rajzok által azt a nyers, kezdeti friss állapotot szeretném érzékeltetni, mikor még a puszta ötlet anatómiája kezd kibontakozni a gondolataink közt.

11. ábra, szénrajz részlet

Áttérve az installációra, mint szemléltetés mód, azért választottam a dolgozószoba részlet berendezését, mert azt a pillanatot szeretném megragadni és feltárni, mikor ötletelés közben, legyen az bármilyen alkotófolyamat, a képek akaratlanul megjelennek az ember képzeletében.

12. ábra, grafitrajz részlet

5.2. Munkafolyamat

Mivel a témám egy saját írású könyvet dolgoz fel, így igyekeztem minél több egyéni dologgal megtölteni, mind vizualításban, mind anyaghasználatban. Vizuális téren ez abban mutatkozik meg, hogy a munkát nem képként, vagy egy vázlatfüzetként jeleníttem meg, hanem egy szobarészletet rendezek be, amit értelmezhetünk dolgozósaroknak, vagy az elmém kivetülésének a könyvírás, tervezés folyamatának különböző fázisainak. Ezt mutatják a különböző technikájú és kidolgozottságú nyomatok, rajzok, tervek. Ami a leginkább szembetűnőbb, de nem saját készítésű, az a dolgozóasztal. Voltak ugyan terveim arra vonatkozóan, hogy az asztalt is én készítem, de ezt végül elvettem. Részben mert úgy éreztem, azzal már túl lőnék a célon azzal kapcsolatban, hogy az egész munkát ilyen szempontból is autentikussá tegyem, részben mivel nem rendelkezem a kellő szaktudással ahhoz, hogy egy esztétikailag is megfelelő bútort készítek. Ez nem okozott végül problémát, mert sikerült megmentenem a kidobástól egy számomra tökéletes darabot. Sarokasztal, így az elrendezés által valóban létre tud jönni az az érzés, mikor a kiterített munka beszippantja az „olvasót”, valamint a sötétbarna színe és kissé kopottas, használt állapota erősíti a munka hangulatát. Az asztalon helyet foglal többek közt néhány korábbi karakter leírás, kezdetlegesebb vázlatok, írógéppel írt szövegrészletek a könyvből, valamint egy kis agyagszobor, amire még később részletesebben kitérek. Így az összkép valóban az írás-közbeni hatást kelti.

Anyaghasználat terén a papírkészítésre szeretnék kitérni. Már korábban is alkalmaztam ezt a technikát, így egészen a kezdeti fázisoktól kezdve biztos voltam abban, hogy a munka egy részét merített papírokra szeretném elkészíteni. Részben az újrahasznosítás miatt, hiszen rengeteg egyszer használatos papírt fel lehet így ismét használni, részben pedig mert nekem tökéletes alapanyag a

13. ábra, merített papír

textúrája és formálhatósága miatt. Közrejátszott a papírkészítés kézműves értéke is, amit nagyon fontosnak tartok, valamint, hogy egészen más élmény készen vásárolt papírra dolgozni, mint saját kezűleg gyártottra, sokkal egyedibb, autentikusabb jelleget ad.

Sokat kísérleteztem azzal, mennyire roncsoljam a lapokat, mennyire őrizzem meg a hagyományos, szabályos papírlap-alakot, valamint, hogy milyen színek illenek bele az

összképbe. Végül hagytam a véletlent is érvényesülni, nemcsak magamat, és mikor a kész, teljesen száraz lapok készen álltak a felszedésre, a vékonyabb sarkokat nem mindig próbáltam megmenteni, hagytam leszakadni, így izgalmasabb hatást kelteni vele.

Színezéshez olyan akril- és akvarellfestékeket használtam, amiket festéshez már nem használtam volna. Főleg a barna és a zöld dominált, de mivel a felhasznált papírdaraboknak is volt színük, így nem lettek tiszta zöldek és barnák, de ez nem is volt céлом, sőt, a belekerült nagyobb darátlan papír- és festékdarabokat is benne hagytam.

Ami az ábrázolt motívumokat illeti, kezdetben sok nehézséget jelentett, hogy mivel ezt a könyvet nem egyedül írtam, így nem csak magamnak próbáltam megfelelni. Be kellett lássam, hogy három különböző stílust próbálok egybegyúrni, sikertelenül: az íróársamét, a könyv hangulatáét (ami még nincsen teljesen kiforrva) és a sajátomat. Miután erre (hosszas beszélgetések után és segítséggel) ráéreztem, elfogadtam, hogy ez nem a könyv hivatalos illusztrációja, csupán az én szeletem a nagy egészből. Ezután határozottan gördülékenyebben zajlott a tervezés és a valódi munka is.

Eleinte bemelegítésként, a munkára való ráhangolódásként azt a tanácsot kaptam, feszítsek fel festőpapírt egy nagy, üres falfelületre és vázoljak fel mindent, ami eszembe jut, kihasználva ezzel azt a szabadságot, amit a papír mérete és spontaneitása nyújt. Később úgy döntöttem, ezek a papírok fogják a munka háttérét és alapját adni, hiszen a mondandója pontosan ez a munka közbeni folyamatábrázolás, és ez a döntés megoldotta azt a kezdeti problémát is, hogy hogyan és mire fogom illeszteni a kisebb nyomatokat, rajzokat.

14. ábra, festőpapír; részlet

Több emberalakot, főleg portrét terveztem ábrázolni, de miután a sokadik próbálkozás után sem voltam közel sem elégedett az eredménnyel, át kellett értékelnem azt, hogy gondolkodom a karakterekről, és hogy hogyan látom őket. Közrejátszott, hogy a portrérajzolásban sosem találtam meg azt a motivációt, hogy vissza tudjam adni azt, ahogyan látom a formákat, vonalakat, foltokat. Számomra egy emberalakban nem az arcán, hanem egyben jelennek meg az izgalmas részletek. A karaktertervezés alatt, még bőven az írás kezdete előtt nem azon gondolkodtam, milyen hosszú az orra, mennyire széles a mosolya, milyen nagy a szeme. Sokkal izgalmasabb volt a testbeszédével, társaságban való viselkedésével kifejezni a benne éppen lejátszódó érzelmeket, sebhelyek által kitérni a múltjára, az öltözékével utalni arra, hogyan

tekint magára és a közösségben betöltött szerepére. Miközben írtam, terveztem, nem volt előttem tiszta, de legtöbbször egy homályos, foltokból álló kép sem arról, milyen arcuk lehet a karaktereknek. Ez jelen esetben azért hatalmas probléma számomra, mert hogyan tudnám megmutatni azt a folyamatot, ahogyan kitaláltam a karaktereket, ha még én sem látom őket tisztán? Ezért döntöttem úgy, hogy portréval akkor fogom kiegészíteni az installációt, ha lesz időközben olyan karakter, akinek látni fogom az arcát, legalább csak foltokban, látomásszerűen. „Egész” alakos karakter rajz viszont (részletben ugyan) de megjelenik az installációban; ezekben arra fektetem a hangsúlyt, hogyan asszociálna az ember, ha a történet szerint egy karakter a Naphoz, egy másik a Holdhoz, mint szimbólumhoz áll közel.

A solisi koronaherceg, aki a Napot szimbolizálja, erőteljes vonalokból álló ábrázolást kap. Határozott megjelenésű karakter, hiszen a Napra is, mint égitestre egy erőt sugárzó, pozitív jelenséggé gondolunk. Ő egy tűzről pattant, sokat mozgó, néha kissé arrogáns, de melegséget és biztonságot nyújtó karakter, amit főként hullámzó, erős kiállású testtartással és napkitörésre emlékeztető, kusza hajjal érzékeltetek. A Holdat szimbolizáló koronaherceg, aki végig mind megjelenésben, mint viselkedésben az ellentétpárja, elképzeléseim szerint egy sokkal inkább hidegebb megjelenésű figura. Bár személyiségében semmiképp sem elutasító vagy taszító, első ránézésre ellenszenves, így őt megereszkedett vállakkal, lefele tekintve, egyszerű sötét ruhákban jelenítem meg, lírai motívumokkal, hozzáadva a misztikumához. Ezek alapján szeretném a lényeket is ábrázolni, kissé eltúlozva, az alakra, formákra, első benyomásra építeni azt, milyen érzetet sugallnak.

Átérve a lényekre, az elsővel már a történet elején összetűzésbe kerül a főszereplő a solisi palota melletti erdőben. Felépítésében van, ahol egy oroszlánra, van, ahol egy hiénára emlékeztet. A második lény egy kicsivel több figyelmet kap a történetben. Róla szól az éjszakai Bestia Éjszakája, amikor is az ott élőknek tilos elhagyni az otthonukat a saját biztonságuk érdekében. Ez a lény, ami az *Alntak* nevet kapta, habár felépítésében állatnak tűnik, nem teljesen az. Képes kiszagolni az emberek bűntudatát; minél erősebb lelkiismeret-furdalás gyötri az embert, annál inkább vonzza a lényt, így akinek tiszta a lelkiismerete, arra a navarai legendák szerint jóformán ártalmatlan.

15. ábra, *Alntak* terv

„Fejét lassan a tető felé fordítva ő is szemtanúja lehetett annak a lénynek, aminek megpillantását eddig nagyon kevesen éltek túl, hogy elmeséljék.

Testfelépítése egy éhező macskáéra emlékeztette, bordái kilátszottak, a hasánál elvékonyult. Fekete bőre a csontjaihoz tapadt, alig volt rajta izom, szinte csak a hátsó és mellső lábain. Feje hosszúkás, mélyen ülő nagy fekete szemekkel. Hosszú csontos farka a levegőben járt. Mindezek mellett mégis a mellső mancsának karmai tették rémisztővé; olyan hosszú karmokban végződtek az ujjai, amit Cassie azelőtt egy állaton sem látott.”

16. ábra, Altnak terv

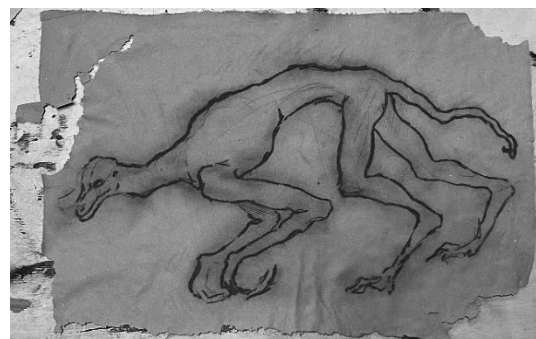
Mindkét lény fontos szerepet kap a történet során, de mivel az *Altnak* számomra érdekesebb (lévén, egy legenda is kapcsolódik hozzá, kissé mitológiai lényvé téve), vele többet foglalkoztam.

Több vázlat és nyomat is készült róla. A nyomatokat hidegtű technikával készítettem enyhén roncsolt merített papírra. Több különböző szemszögből ábrázoltam, kisebb változtatásokkal a

17. 18. ábra, Altnak, agyagmakett

felépítésében. Ezekkel az eltérésekkel azt szeretném érzékeltetni, hogy a lény felépítésének, küllemének meghatározó része már kiforrt, de részleteiben még változékony, valamint azzal, hogy kisebb segédvonalakat benne hagytam a kész nyomatban így azok is jól kivehetőek. Az egyik nyomat alapján készítettem egy kisebb levegőre száradó agyag makettet is, hogy jobban átlássam és könnyebben szemléltessem a lény felépítését, amit az asztalon helyezek el az installáció részeként.

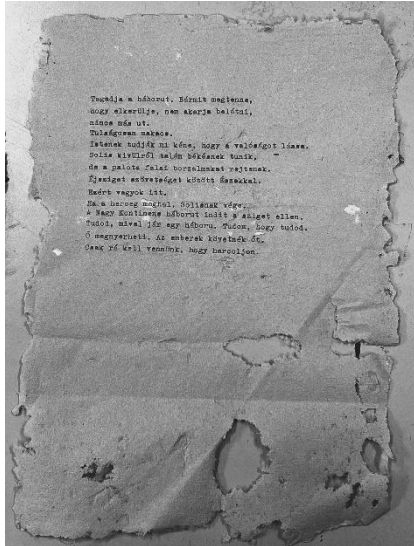
19. ábra, Altnak, hidegtű nyomat

Mint ahogy azt korábban írtam, ez a lény egy egész éjszakán át félelemben tartja a szigeti lakosokat, akik, ha tehetik, nem hagyják el otthonaikat, viszont ez önmagában kevés volna a tragédia megelőzése érdekében, hiszen a lény könnyedén rájuk törhetne. Ezt elkerülvén rajzolnak fel minden évben ezen a napon egy szimbólumot otthonaik bejáratára, ami távol tartja a bestiát. A szimbólum megrajzolásához alapul vettem a skandináv, főleg *viking rúnákat*, valamint a *wicca sigileket*. A rúnákat gyakran szilárd anyagokba (fa, kő, csont) karcolták, így leginkább határozott, nyers egyenesekből állnak. A sigilek, ha nem is a teljes ellentéte ennek, de alapjaiban eltérő. Leginkább finom, lágy görbékkel állnak össze, sokkal inkább egy harmonikus, nyugodtabb, mágikus látványt teremtve. Néhány terv után a végső elképzelést főként a védő és elűző szándékú jelekből inspirálódva rajzoltam meg, ügyelve arra, hogy egyszerre legyenek jelen a nyers egyenesek és a szolid görbék. Ezt azért tartom fontosnak, mert ez az ellentmondásos egyensúly reflektál az éjszigeti népre. A kész szimbólumot linóval nyomtattam merített papírra.

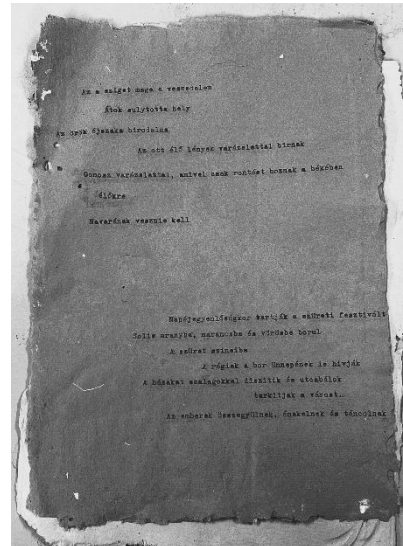

20. ábra, szimbólum,
linónyomat

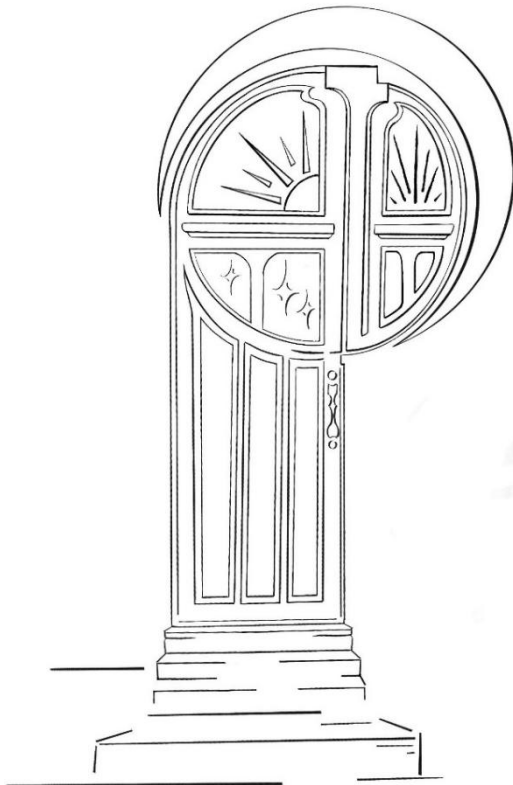
A 3. *Vizuális koncepció* című fejezetben érintőlegesen kitértem az installáció elrendezésén belül az írógép használatára. Mindenképp terveztem szöveget is ábrázolni az installációban, lévén - egy könyvről szól -, már csak az volt a kérdés, hogyan. Eleinte felmerült a szitanyomtatás, a kézzel írott szöveg és a betűnkénti lenyomás. Bármelyik gondolatával is játszottam el, a betűtípus mindig a régi írógép-stílusra futott ki, így egészen rövid tanakodás után ennél az opciónál állapodtam meg. A szövegrészletek a könyvből származnak; olyan részleteket használtam fel, amik betekintést adnak az általános hangulatra, megmutatják, mind gondolnak egymásról a népek (a solisiak a szigetiokról), valamint egy levélrészletet is kiemeltem. Ez a levél szövegileg a könyvben nem jelenik meg, csak utalásképp. Ezeket a szövegrészleteket is merített papírra gépeltem. Ennek két oka volt: egyrészt azért, mert (mint ahogyan a hidegtű technikánál is) a papír gyönyörűen hordozza a tintát. Másrészt azért, mert a merített papírok roncsoltsága utal a másvilágból-való származására. Különösen a levélrészletnél, aminek ez a roncsoltság valóban egy olyan megjelenést biztosít, mintha világok közt „utazott” volna.

21. ábra, írógéppel írt
szövegrészlet merített
papírra

22. ábra, írógéppel írt
szövegrészlet merített
papírra

23. ábra, épületrészlet, digitális
terv

24. ábra, karakter terv, szita

6. ÖSSZEGZÉS

Összegezve a diplomamunkámat, azt a fázisállapotot szerettem volna pillanatában megfagyasztani és kitárni, mikor az alkotás kezdetén az ötlet friss, a rengeteg jegyzet, vázlat kaotikusan és (még) rendszertelenül hever a dolgozósarokban, az alkotó elméje pedig telítődve várja, hogy összeálljon a munka egy nagy, kész egészé. Alapjául azt a személyes tapasztalatom vettem, mind vizuális téren, mint gondolati háttérként, mikor az első könyvem dolgoztam ki. A munka installáció, szobarészletként ábrázolom.

Az alapot festőpapír szolgálja, szénrel készült, egymásba átfolyó rajzokkal, motívumokkal, tervekkel. Erre elhelyezve szintén szén- és grafitrajzok, valamint grafikai technikával készített nyomatok. Grafikai technikán belül hidegtű, szita- és linónyomat, ezek különböző kidolgozottságban. A nyomatok hordozó anyagát tekintve főként merített papírt használtam, de fellelhető egyszerű magas grammszámú papír, ezek közül néhány kávéba áztatva, valamint lenvászon.

Mivel az installáció szobarészlet, a falra erősített motívumok alatt egy sarokasztal található. Ezt az asztalt hasonlóképp rendeztem be, amint ahogyan a megszokott fizikális környezetem volt látható a könyv írása közben, így az asztalt is részben eszerint rendeztem be. A könyvhöz kapcsolódóan megtalálhatóak rajta jegyzetek a világépítésről, karakter tervezésről, ruha vázlatokról, írógéppel írt szövegrészletek, kezdeti vázlatok, valamint egy kis agyagból készült szobor, ami az egyik lényt ábrázolja. Az elrendezése ezen kívül olyan (a könyvhöz, mint alaptémához) nem kapcsolódó tárgyak találhatóak, amik egy íróasztalon megjelennek.⁶

⁶ A beillesztett képek (26-27. o.) nem az installáció végleges állapotát jelenítik meg.

25. ábra, installálás

26. ábra, installálás

27. ábra, installálás

28. ábra, installálás

7. FORRÁSJEGYZÉK

7.1. Irodalomjegyzék

Maksay L. (1966) A műalkotás születése. Gondolat kiadó, Budapest

Lakner L. (2014) Olvasható kép, látható szöveg. Déri Múzeum, Debrecen

Popper L. (1983) Esszék és kritikák. Magvető, Budapest

Maksay L. (1961) Műalkotás, kompozíció, stílus. Gondolat kiadó, Budapest

Szabadi J. (1983) Gulácsy Lajos. Gondolat kiadó, Budapest

Gyuricza M. (2025) A néma karnevál. magánkiadás, Foktő

Csorba G. (1986) 20. századi magyar festészet és szobrászat. Képzőművészeti Kiadó, Budapest

Kocsó L. (2006) A grafika. magánkiadás

Gulácsy L. (1989) A virágünnep vége. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest
ezerfeju.hu

<https://www.vox.com/22917869/ulay-marina-abramovic-performance-art-love>

7.2. Képjegyzék

1. ábra, első borítóterv, saját
2. ábra, Gulácsy Lajos – Teázó kisasszony, 1909-1911, ceruza, papír, 21 x 13 cm
3. ábra, Gulácsy Lajos – Dante és Beatrice, papír, ceruza, tus, toll, lavírozás, 210 × 342 mm, 1910 k.
4. ábra, Az Ezerfejű története sorozat, Mihály és a sárkány, 2024, Gyuricza Márta, Rédei Viktória
5. ábra, A néma karnevál, 2025, Gyuricza Márta
6. ábra, Marina Abramović és Ulay
7. ábra, vizuális koncepció
8. ábra, vizuális koncepció
9. ábra, Helion térképének letisztult digitális terve
10. ábra, hidegtű részlet, saját
11. ábra, szénrajz részlet, saját
12. ábra, grafitrajt részlet, saját
13. ábra, merített papír fotó
14. ábra, szénrajz festőpapíron, részlet
15. ábra, Altnak terv, grafitrajz
16. ábra, Altnak terv, grafitrajz
17. ábra, Altnak agyagmakett
18. ábra, Altnak agyagmakett
19. ábra, Altnak hidegtű nyomat merített papíron
20. ábra, linónyomat merített papíron
21. ábra, írógéppel írt szövegrészlet merített papíron
22. ábra, írógéppel írt szövegrészlet merített papíron
23. ábra, épületrészlet, digitális terv
24. ábra, karakter terv, szitanyomat
25. ábra, installálás fáziskép
26. ábra, installálás fáziskép
27. ábra, installálás fáziskép
28. ábra, installálás fáziskép

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat / diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről (módosítva: 2025. október 16.)

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről

A hallgató neve: MÉSZÁROS LORINA
A Hallgató Neptun kódja: E48A7W
A dolgozat címe: WORK IN PROGRESS
A megjelenés éve: 2025
A konzulens intézetének neve: MATE RIPPL-RÓVAI MŰVÉSZETI INTÉZET
A konzulens tanszékének a neve: VIZUÁLIS TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szövegenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2025 év 11 hó 04 nap

FL
Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat
III. Hallgatói Követelményrendszer
III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat
6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója
4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

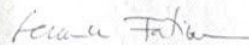
NYILATKOZAT

PIÉSZÁROS LORINA (név) (hallgató Neptun azonosítója: E48A7W)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2025 év 11 hó 04 nap

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	ME'SZÁROS LORINA
Neptun-kódja:	E48A7W
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☒ BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	
A munka címe:	WORK IN PROGRESS

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)

B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrektúra, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott eszköz verziója, elérhetősége	MI-neve,	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

--	--	--	--

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....
.....
.....
.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt:²⁰²⁵....., 2025.¹¹..... hó ..⁰⁴.. nap

.....
.....

Hallgató aláírása

Anna Fata
.....
.....

Konzulens/Témavezető aláírása

Tartalmi kivonat

Work in progress

Mészáros Lorina

Képi Ábrázolás BA

MATE RRMI Vizuális tanszék

Belső konzulens: Germán Fatime

Jancsikityné Lieber Erzsébet DLA, egyetemi docens

Diplomámban az alkotófolyamatot elemzem és mutatom be. Ez egy olyan folyamat, amelyet valamilyen formában mind átélünk életünk során, így jól ismerjük a kaotikusságát és a vele járó izgalmakat. Installációként jelenítem meg, szobarészletként, amit aszerint rendeztem be, hogy reflektáljon arra a környezetre, ahol a legtöbb időt töltöttem a regényem megírásával. A megjelenő illusztrációk, motívumok mind ebből a regényből származnak, amiknek az elrendezése azt demonstrálja, hogyan keverednek a kidolgozott munkák a kidolgozatlan tervekkel, az elvetett vázlatok a megtartandókkal, a kész szövegrészletek a kusza jelenet-skiccekkel. Mind-mind fontos része a folyamatnak, hisz míg a megtartandó tervek felhasználásra kerülnek, az elvetettekből tanulunk.

Megjelenítés szempontjából igyekeztem egy olyan környezetet kialakítani, ami alapjait véve általános annyira, hogy majdhogynem bárki tudjon vele kapcsolódni, első ránézésre is átérezze azt a belső késztetést, mikor ötleteink túlcsoordulását igyekezzük minél hamarabb papírra vetni, így megőrizni őket. Mindemelett célom volt megtartani vizualitásában azt a megjelenítési módot, ami érzékelteti a saját gondolatmenetemet. Így a lapok elrendezése, a kézzel írt füzetlapok, az anyaghasználat és a személyes tárgyak mind-mind arra utalnak, ez egy személy belső világának kivetülése.

A regényt, amit a diplomámmal feldolgozok, nem egyedül írtam. Közös projektként hoztuk létre íróársammal, amit a szakdolgozatban külön fejezetben taglaltam, és a munkában is tettem rá apró vizuális utalásokat, néhol az egymáshoz közeli színek-formák játékaival, néhol pedig a figurális motívumok egymáshoz való elhelyezésével. Bár a munkamegosztás a könyv írásában egyenlő, a diplomamunkában ennek a nagy egésznek az általam megélt és feldolgozott szeletét mutatom be.